

Forebygging av branner i avfallsanlegg - tilsynsaksjon 2020

Avfallsforum Møre og Romsdal 5.
november 2019

Anita R. Kronlund

Tema

1. Bakgrunn for tilsynsaksjonen
2. Status risikokartlegging – RISE-rapporten
3. Mandat og milepælsplan (videre arbeid)

1. Bakgrunn

Foto: Oslo brann- og redningsetat, v/ Lars Magne Hovtun, anlegg i Oslo

Bakgrunn

1. Kontaktmøte mellom direktørene mars 2018 – samarbeid med Miljødirektoratet
2. Mange branner i avfallsanlegg

År	Antall branner
2016	44
2017	44
2018	43
2019 (9/10)	27

3. Langt flere branntilløp

[Brannen fra Westco](#)

<https://www.nrk.no/ostlandssendingen/storbrann-i-papirlager--deler-av-bygget-kollapset-1.13950876>

nrk Nyheter Sport Kultur TV Radio Distrikt

Vestfold Radio TV Tips oss Søk

Avfall fra Revac-brannen spres til gårder og hager

Den kraftige brannen hos bedriften Revac i Re kommune merkes godt av dem som bor i området. Flere er bekymret for konsekvensene.

Hvika Marlene Lindgren
grønnings-
sjømann

Ola Davik
Jernbane

Publisert 27. mai kl. 13:49
Oppdatert 27. mai kl. 14:17

HAVI: STORM: ILAS/STORM: Spennende sportsturnering avviklet på barneski
FOTO: OLAV DAVIK, NARVIK

Robert Spene er en av dem som har fått merke brannen søndag morgen. Han har fått mange store, sorte plaststøler i hagen sin.

Nå må han spjekar med MarkTegnet om han kan stå gresset, som skal

nrk Nyheter Sport Kultur Debatte Live direkte Bl abonnent

Sunnmørsnytt

– Uavklart hvor lang tid det vil ta å slukke brannen

Det brenner fortsatt på gjenvinningsanlegget på Jarnes i Sykkylven på Sunnmøre. Tirsdag morgen oppfordres folk fortsatt til å holde vinduene lukket.

HAVI: CC: BY-NC. Tattest brann og opprydding på anlegget i søndag morgen. Det kan ta uker å slukke brannen, som raser seg i et av de tre ventilasjonsanleggene på anlegget.

VG SPORTRIK VS LIVE TV GUIDE VISA TRIPS OLS

Domt etter brann på gjenvinningsanlegg - søndag brant det på nytt

De ansatte i ledelsen ved Revac AS er tidligere domt for miljøkriminalitet etter en storbrann i 2014. Hensikten ble da bekræftet som «å ødelegge miljøkontrollen i Vestfold noen sinnes». Søndag tok det på ny fyr i ett av selskapets anlegg.

Publisert 27. mai kl. 13:49
Oppdatert 27. mai kl. 14:17

nrk Nyheter Sport Kultur TV Radio Distrikt

Vestfold Radio TV Tips oss Søk

Revac-brannen kan skape mottaksproblemer

Miljødirektoratet vet ikke om det finnes kapasitet i Norge til å ta imot alt avfall som skal fra Revacs anlegg i Sverige etter brannen.

Åftenposten A-magasinet Osloby Sport Meninger

Osloby Havn

Kraftig brann hos Norsk Gjenvinning: Lukk vinduene og slå av ventilasjonen, oppfordrer brannvesenet

Det brenner fortsatt på Norsk Gjenvinning på Alnabru Oslo. Naboer er evakuert på grunn av kraftig røykutvikling, og brent papir faller ned over deler av byen.

Salget er i gang!

Spektakulær utsikt over Oslofjordent

Kontakt megler

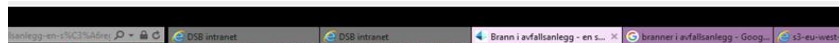

Olav Eggvick

8. mai 2018 06:48 / 9. mai 2018 05:33

Utfordring for brann- og redningsvesenet og miljøet

- Brannene varer lenge
- Farlig avfall
- Medgår svært mye slokkevann
- Evakueringer pga røykutvikling
- Miljøpåvirkning – luft og vann

Brann i avfallsanlegg - en særegen utfordring

8. mars 2018. Det brenner på Norsk Gjenvinnings avfallsanlegg på Alna i Oslo. Etter kun kort tid er røykutviklingen så sterk at området ble evakuert. Hvordan oppstår slike situasjoner, og hvorfor er avfallsanlegg særlig utsatt for brannfare?

Av: Hans-Martin Rønning | Publisert: 15. mars 2018

Brannen på Alna: Det kunne gått mye verre dersom Norsk Gjenvinning ikke hadde gode rutiner på plass. Denne artikkelen tar for seg ulike årsaker til brannfarene ved behandling av avfall. Foto: Oslo brann- og redningsetat

Artikkel: Avfall Norge.no v/ Hans-Martin Rønning
Foto: Oslo brann- og redningsetat

Oppdrag for brann- og redningsvesenet i 2018

- Ca 97 000
 - Ca 44 000 reelle oppdrag (54 % unødige alarmer)
 - **ca 1/3 brann** (bygning – 30%, skog – 19%, skorstein, kjøretøy, søppel/container og båt/skip)
 - ca 1/3 ulykker (helseoppdrag, transportulykker og naturhendelser))
 - ca 1/3 andre oppdrag (serviceoppdrag, forurensning, bistand til politiet og redning av dyr)
- Ca 3500 branner i private hjem / 650 branner i særskilte brannobjekter
- 39 døde i 2018 (eldre og pleietrengende, personer med nedsatt funksjonsevne og rusavhengige er spesielt utsatt)

Foto: Odd Skarbomyr DSB

Erfaringsinnhenting – 2018

- **Enkel prosess:** 5 spørsmål til 8 utvalgte brann- og redningsvesen
- **Innhold:** Hvor mange anlegg? Bekymret? Vurdert som brann- risiko-objekt? Konkrete forebyggende tiltak? Relevante tilsynsrapporter ble etterlyst
- **Sammendrag:**
 - Mange anlegg - svært forskjellig
 - Forskjellig praksis ift registrering som særskilt brannobjekt
 - Tilsyn - foretrukket virkemiddel (personell fra både forebygging og beredskap)
 - Eksempel til etterfølgelse – Rogaland brann- og redning IKS

Fra erfaringsinnhenting (internt rapport):

Deres anmodning til bransjen om å utarbeide en konsekvensanalyse for 3. part i tilfelle storbrann har bidratt både til ansvarliggjøring av avfallsanleggene samtidig som man har oppnådd en kompetanseheving både hos næringen selv, men antagelig også hos brann- og redningsvesenet

Status – RISE- rapporten

Risikokartlegging - avfallsfraksjoner (nov 2019)

Avfallsfraksjon, sortert etter brannrisiko	Brannstart hyppighet	Kommentar til hovedårsak til evt. store konsekvenser
Blandet avfall	Ofte	Store mengder, utstyrsskade, miljøgifter
Batterier*	Ofte	
EE-avfall	Regelmessig	Miljøgifter
Papir, papp og kartong	Regelmessig	Store mengder, utstyrsskade
Farlig avfall	Sjelden	Miljøgifter
Trevirke	Regelmessig	Store mengder
Park og hageavfall	Regelmessig	Store mengder
Våtorganisk avfall	Sjelden	
Kasserte kjøretøy	Sjelden	
Metall	Sjelden	
Plast	Svært sjelden	Energitetthet, miljøgifter
Gummi	Svært sjelden	Energitetthet, miljøgifter
Slam	Sjelden	
Slagg	Sjelden	
Glass	Svært sjelden	
Lett forurenset masse	Svært sjelden	
Betong/ tegl	Svært sjelden	
Tekstil	Svært sjelden	

Tabell 9-1 Samlet vurdering av brannrisiko for ulike avfallsfraksjoner, hvor rød er høyest, deretter oransje, gul og lys gul er lavest. Gode forebyggende eller skadebegrensende tiltak kan hjelpe med å redusere den totale brannrisikoen.

**RI
SE**

SAFETY & TRANSPORT
RISE FIRE RESEARCH

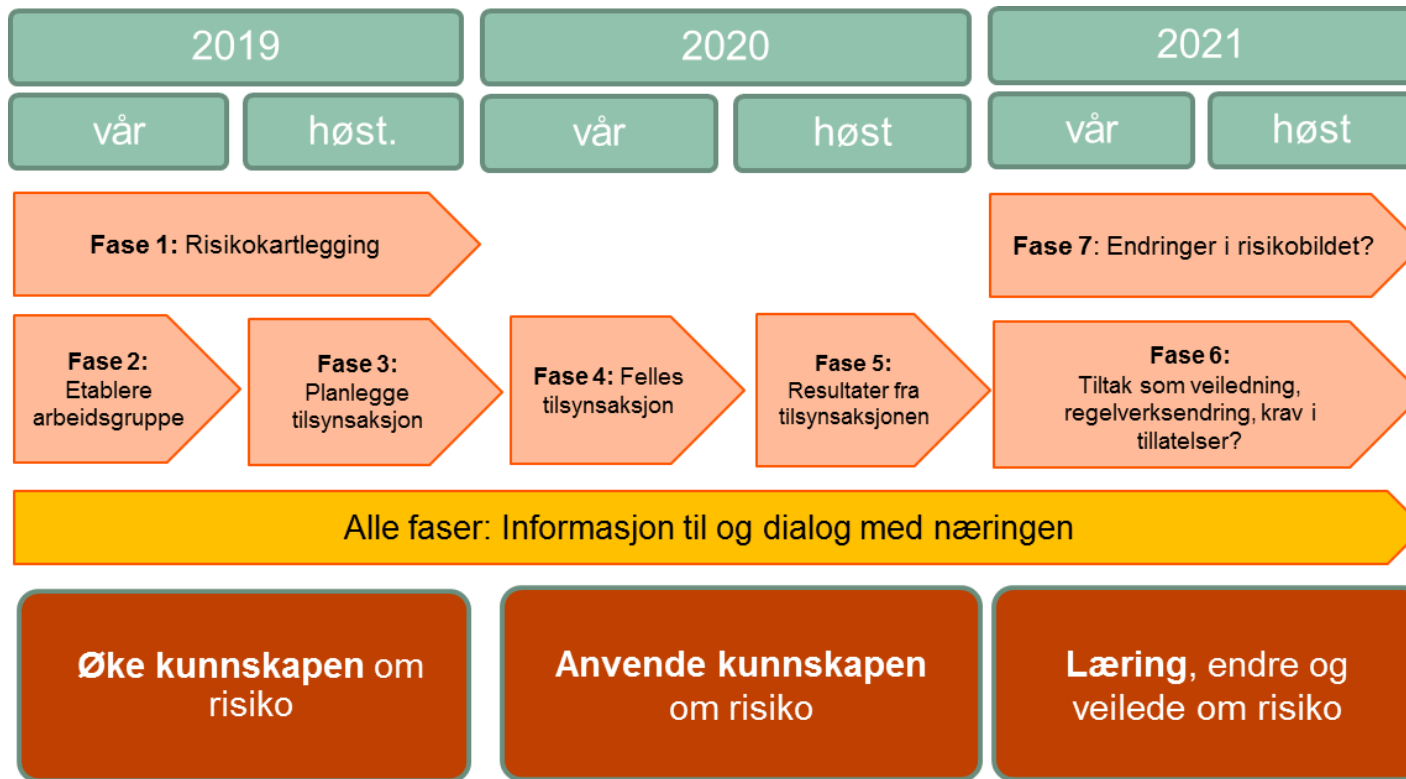
Branner i avfallsanlegg

Ragni Fjellgaard Mikalsen, Karin Glansberg, Karolina Storesund, Sissel Ranneklev

RISE 1 rapport 2019-01

Mandat for tilsynsaksjon og overordnet milepælsplan

Milepælsplan

Hvem, hva hvordan - felles tilsynsaksjon 2020

- **Hvem:** Brann- og redningsvesenet, Miljødirektoratet, DSB og fylkesmannen
- **Hva:** Gjennomføre tilsyn våren 2020 med bakgrunn i;
 - brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter
 - forurensningsloven med forskrifter
 - *felles tilsynsprogram* og felles aksjon
- **Hvordan:** H-2019 starter planleggingen. Blant annet vil brann- og redningsvesenet
 - skaffe seg oversikt over alle avfallsanleggene i eget område/fylke
 - identifisere risiko-objektene (jf. brann- og eksplosjonsvern. § 13)
 - og bidra i arbeidet med utarbeidelse av felles tilsynsprogram

Mandat

- **Målsettingen** er å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg
- **Hensikten** er å sikre at anleggene driftes i tråd med tillatelsen fra fylkesmannen, avfalls- og produktforskriften og at anleggene er tilstrekkelig brannsikret jf brann- og eksplosjonsvernloven

¶

¶

Mandat¶

Samarbeid mellom Miljødirektoratet og DSB om tilrettelegging av felles tilsynsaksjon våren 2020 med tema branner i avfallsanlegg¶

¶

Bakgrunn¶

Tilsynsaksjonen er en direkte oppfølging av kontaktmøtet mellom DSB og Miljødirektoratet 19. mars 2018. I referatet fremgår det at Miljødirektoratet skulle vurdere initiativ til felles tilsynsaksjon.¶

Begrunnelsen er mange branner i avfallsanlegg de senere år.¶

Med bakgrunn i kontaktmøtet ble det høsten 2018 utvekslet notater mellom DSB og Miljødirektoratet om hvilke krav vi stiller til slike avfallsanlegg, og i møte mellom direktoratene den 1. november 2018 var det enighet om et samarbeid for å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg.¶

For å øke kunnskapsgrunnlaget har direktoratene gått sammen om et oppdrag til RISE Fire Research AS (RISE) for å få belyst hvilke risikoer som er knyttet til branner i avfallsanlegg på overordnet (nasjonalt) nivå. Rapporten skal være ferdig i løpet av september 2019, og faktagrunnlaget skal blant annet brukes i utarbeidelse av tilsynsprogram/sjekklistene.¶

Mål og hensikt med tilsynsaksjonen¶

Miljødirektoratet og DSB samarbeider om tilsynsprogram og sjekklistetil bruk i tilsynet. Det legges opp til felles oppstarts- og avslutningsmøter med tilsynsobjektene.¶

Målsettingen med myndighetenes arbeid er å redusere branner og miljøpåvirkningen av branner i avfallsanlegg.¶

- → Ifølge brann- og eksplosjonsvernloven § 13 skal kommunen, gjennom tilsyn, påse at avfallsanlegget er tilstrekkelig sikret mot brann. Dette innebærer kontroll av brannsikringen både for:¶
 - → **Bygning og utstyr** (hensiktsmessige bygningskonstruksjoner, system for deteksjon og overvåking, brannvarsling, vannforsyning, oppsamling og avrenning av slokevann osv)¶
 - → **Organisatoriske forhold** (risikoanalyser, internkontroll, rutiner ved evakuering osv)¶
 - → **Avfallsfraksjonene** (farlig avfall, vanlig avfall, ryddighet og orden, magasinerings- og langvarig lagring av store mengder usortert avfall osv) osv.¶

¶

¶ Det er registrert 156 branner i BRIS (en rapporteringsløsning for brann- og redningsvesenet) i perioden 01.01.2016 tom 01.09.2019. Det antas videre at det er langt flere branntilfeller enn det som er registrert.¶

¶ Se referat fra møtet, datert 21. november 2018¶

¶

Aktiviteter (arbeidsgruppe)

- Nytt møte med bransjen – februar 2020
- Veiledning – relevante kriterier for utvelgelse av avfallsanlegg for tilsyn (§13-objekter)
- Ferdig tilsynsprogram og sjekklister jan/febr 2020
- Pilot-tilsyn i april 2020
- Aksjon – mai/juni 2020

Tilsynsaksjonen – hva er myndighetene opptatt av

Kontroll med brann sikkerheten

Organisatoriske

- risikoanalyse
- internkontroll
- eierens og brukerens systematiske sikkerhetsarbeid, div ruiner – eks evakuering og redning, øvelser

Bygning, utstyr og teknisk (herunder deteksjon)

- konsekvens i bygningskonstruksjoner (tåler liten brannbelastning)
- førstehåndsinnsats fra ansatte
- Deteksjon, overvåkning, brannvarsling ol
- Vannforsyningen, oppsamling og avrenning av slukkevann osv)

Produksjon - avfallsfraksjoner

- avfallsfraksjoner (mengder? blandet?)
- behandling av avfall (prosess/kverning osv)
- Brannfarlige produkter, farlig avfall

Kontroll med miljøpåvirkningen

- Forurensning
- Innhold av miljøskadelige stoffer i slukkevann
- Håndtering av slukkevann
- Utslipp til luft
- At en branns miljøpåvirkning reduseres så mye som mulig
- Påvirkning på miljøet rundt

Brannsikkerheten er eiers ansvar

- **§ 6. Forebyggende sikringstiltak og vedlikehold**
- Eier av byggverk,¹ område, transportmiddel, produksjonsutstyr, annen innretning eller produkt plikter² å sørge for nødvendige sikringstiltak for å forebygge og begrense brann, eksplosjon eller annen ulykke.
- Eier og bruker av byggverk, område, transportmiddel, produksjonsutstyr, annen innretning eller produkt plikter å holde bygningstekniske konstruksjoner, sikkerhetsinnretninger og øvrige sikringstiltak til vern mot brann, eksplosjon eller annen ulykke i forsvarlig stand og påse at disse til enhver tid virker etter sin hensikt.
- Eier eller bruker skal etter en eventuell brann, eksplosjon eller annen ulykke sørge for vakthold og andre nødvendige sikringstiltak når leder av brannvesenet krever dette.³
- Departementet kan gi forskrifter om eiers og brukers plikter til rapportering, sikringstiltak, vedlikehold og vakthold etter denne bestemmelsen

Brann- og eksplosjonsvernloven § 13

§ 13. Særskilte brannobjekter

Kommunen skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk,¹ opplag, områder, tunneler, virksomheter² m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.

Kommunen skal sørge for at det **føres tilsyn i byggverk**¹ m.m. som nevnt i første ledd for å påse at disse er tilstrekkelig sikret mot brann. Tilsynet skal omfatte alle forhold av betydning for brannsikkerheten, herunder bygningsmessige, tekniske, utstyrmessige og organisatoriske brannsikringstiltak og forhold av betydning for gjennomføring av brannbekjempelse og øvrig redningsinnsats.

Kommunen skal overfor sentral tilsynsmyndighet kunne dokumentere hvordan tilsyn med byggverk¹ m.m. som nevnt i første ledd, som kommunen eier eller bruker, er gjennomført, og hvordan eventuelle pålegg er fulgt opp.

Kommunen kan ved enkeltvedtak bestemme at det skal føres tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd. Kommunestyret selv kan fastsette lokal forskrift om tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd.

Departementet kan gi forskrifter om tilsyn med særskilte brannobjekter

Takk for meg!

